

บทที่ 2

ลักษณะการจัดรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียง

ในการจัดรายการวิทยุกระจายเสียง องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้จัดรายการประสบความสำเร็จ (1) ได้แก่

1 ผู้ฟัง (Audience) หมายถึงกลุ่มผู้ฟังที่เป็นเป้าหมายของรายการ (Target Audience) ผู้จัดรายการจะต้องค้นหา (Audience Survey) ว่ากลุ่มผู้ฟังเหล่านั้นเป็นใคร พฤติกรรมและทัศนคติ ของกลุ่มผู้ฟังนั้นเป็นอย่างไร ดังนั้นจึงควรจะต้องทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มผู้ฟัง เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ วิถีทางในการดำเนินชีวิตประจำวัน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ภาษาที่ใช้อยู่ในกลุ่มใด เป็นต้น

2 เนื้อหา (Content) หมายถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้จัดรายการต้องการให้ผู้ฟังเป้าหมาย ได้ฟัง ดังนั้นควรจัดเนื้อหาในรายการให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย

3 วิธีเสนอรายการ (Technique of programme representation) หมายถึงกระบวนการของการนำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ไปสู่ผู้ฟังอย่างมีศิลปะ สิ่งสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณา ในวิธีเสนอรายการ ได้แก่ ภาษาพูด สื่การพูด เพลงประกอบ ความหลากหลาย และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

4 เวลาออกอากาศ (Air Time) หมายถึงเวลาที่ผู้ฟังเป้าหมายพร้อมที่จะรับฟังรายการ เช่น เวลาที่ผู้ฟังพักผ่อนอยู่กับบ้าน หรืออยู่ในรถยนต์ที่ต้องติดอยู่กับการจราจรที่แออัดและติดขัด เป็นต้น การจัดรายการควรจะให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม หรือสภาวะในการรับฟังในขณะนั้นด้วย

5 การประเมินผล ผู้จัดรายการควรมีการประเมินผลรายการจากผู้ฟังเพื่อจะได้ทราบทัศนคติ พฤติกรรมของผู้ฟัง และเวลาที่เหมาะกับการฟัง วิธีการประเมินผล ได้แก่ ความคาดหมายจากผู้ฟัง โทรศัพท์จากผู้ฟัง การสุ่มตัวอย่างเพื่อหาคำตอบบางอย่างในรายการ เป็นต้น

การแบ่งประเภทรายการวิทยุอาจแบ่งได้ 4 ลักษณะ (1) คือ

1 แบ่งตามเนื้อหาของรายการ (Contents) ซึ่งรายการจะผูกพันกับเนื้อหาเป็นหลัก เช่น รายการการเกษตรเนื้อหาจะเน้นในเรื่องการเกษตร วิธีการนำเสนอรายการจะเป็นรูปแบบ

ใดแล้วแต่ ผู้จัดรายการเห็นเหมาะสม ซึ่งอาจจะเสนอรูปแบบนิตยสารทางอากาศหรือละคร หรืออภิปรายก็ได้

2 แบ่งตามลักษณะรูปแบบการเสนอรายการ (Program format) ลักษณะการเสนอรายการ จะมีรูปแบบและวิธีการโดยเฉพาะ เช่น รายการนิตยสารทางอากาศ รายการสารคดี รายการ อภิปราย รายการสัมภาษณ์ เป็นต้น

3 แบ่งตามกลุ่มผู้ฟัง (Target audience) รายการประเภทนี้ที่ออกรายการระบุเฉพาะตัวผู้ฟังอย่างชัดเจน แต่เนื้อหาแบ่งไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า ควรจะเป็นเรื่องราวที่เป็นประโยชน์สำหรับคนกลุ่มนั้น เท่านั้น ส่วนการเสนอรายการไม่ได้ระบุวิธีการเสนอรายการอย่างแน่ชัด ขึ้นอยู่กับผู้จัดรายการ เสนอวิธีเสนอรายการวิธีใดวิธีหนึ่ง ตามความเหมาะสมกับเรื่องราวและกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย เช่น รายการแม่บ้าน รายการเพื่อการเกษตร เป็นต้น

4 แบ่งตามหน้าที่สื่อมวลชน (Function of mass media) โดยหน้าที่แล้ว สื่อมวลชนต้องให้ข่าวสาร ให้ความรู้ ให้ความบันเทิง บริการสาธารณะและเผยแพร่ธุรกิจ เช่น รายการบันเทิง สารคดี รายการข่าว การแบ่งรายการตามลักษณะนี้ เป็นวิธีการแบ่งอย่างกว้าง ๆ เพราะที่ออกรายการมีลักษณะ เนื้อหา และวิธีเสนอรายการครบจักรวาล

ยังมีรายการบางจำพวกที่ไม่สามารถใช้เกณฑ์การแบ่ง เพราะมีลักษณะผสมผสานกันไปหมด บางครั้งเป็นรายการที่ไม่มีความต่อเนื่อง ไม่มีแกนกลางของรายการ แต่นำเนื้อหาและวิธีการเสนอหลายรูปแบบมาผสมผสานกัน

วิธีการเสนอรายการวิทยุ

1 รายการพูดคุย (Talk programme) เป็นวิธีเสนอรายการประเภทหนึ่ง ซึ่งมุ่งหวังจะให้ผู้ฟัง ได้ทรรศนะจากการฟังการ "พูดคุย" อย่างเดียว การพูดคุยอาจจะคุยกับผู้ฟังโดยตรง หรือคุยกับผู้ฟังทางอ้อมทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ จำนวนคนที่จะพูดในแต่ละครั้ง รายการพูดคุยอาจจะแบ่งได้ 4 ประเภท คือ

1.1 รายการพูดคุยกับผู้ฟังโดยตรง (Straight talk) เป็นวิธีการสื่อสารกับผู้ฟังอย่างตรงไปตรงมาที่สุด ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายมากที่สุด เนื้อหาที่มีความยืดหยุ่นมากที่สุด

1.2 รายการสัมภาษณ์ (Interview) เป็นรายการพูดคุยกับผู้ฟังทางอ้อม แต่ผู้ฟังจะได้รับประโยชน์จากการฟังการสัมภาษณ์ การจัดรายการสัมภาษณ์นั้นสิ่งสำคัญที่สุดที่เป็นหัวใจของรายการ ก็คือ การเตรียมหัวข้อเรื่องที่จะสัมภาษณ์ต้องเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์

1.3 รายการสนทนา (Conversation) จัดอยู่ในรายการประเภทเดียวกันกับรายการสัมภาษณ์ การเตรียมการและการออกอากาศ ก็คล้ายคลึงกันกับวิธีการของรายการสัมภาษณ์ เพียงแต่ ผู้สัมภาษณ์ไม่ใช่ผู้ตั้งคำถามเพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นผู้ร่วมออกความคิดเห็นและทำหน้าที่ถามตอบ ไปพร้อมกับผู้ร่วมรายการด้วย แต่สิ่งแตกต่างที่สำคัญคือผู้ที่ทำหน้าที่ดำเนินรายการจะต้องเตรียมตัวในเรื่องการสนทนาอย่างมาก ทั้งในเชิงข้อเท็จจริงและความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังต้องรู้จักป้อนคำถาม เพื่อให้รายการมีความสนุกสนานและน่าสนใจ

1.4 รายการอภิปราย (Panel discussion) จัดอยู่ในประเภทรายการที่พูดคุยกับผู้ฟังทางอ้อม โดยที่ผู้ฟังจะได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้ร่วมอภิปรายแตกต่างกัน สิ่งสำคัญที่จะทำให้อภิปรายน่าสนใจคือ หัวข้อในการอภิปราย การเลือกบุคคลเข้าร่วมอภิปรายและผู้ดำเนินรายการ

2 รายการสารคดี (Feature programme) เป็นรายการที่สามารถให้ได้ทั้งความรู้และความบันเทิงร่วมกันไปได้ ซึ่งความบันเทิงอาจจะเป็นไปได้หลายลักษณะ โดยอาจจะเป็นไปในรูปพูดคุยอย่างสนุกสนาน มีเสียงสัมภาษณ์ที่ทำให้เห็นภาพบรรยากาศได้อย่างชัดเจน มีเสียงเพลงทำให้เข้ากับเรื่องราวที่กำลังพูดถึง นอกจากนี้ก็อาจจะมีเสียงประกอบเหมือนเสียงธรรมชาติอย่างแท้จริง ประเด็นสำคัญที่ทำให้รายการสารคดี มีข้อแตกต่างจากรายการประเภทอื่นก็คือ รายการสารคดีมี จุดมุ่งหมายเน้นเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แบ่งได้ 5 ประเภท (1) คือ

2.1 รายการทั่วไป (General feature) เนื้อหาจะเป็นเรื่องทั่วไป ๆ ไม่จำเพาะเจาะจงว่า จะต้องเป็นเรื่องบุคคล หรือสัตว์ หรือพืช หรือสิ่งของ สุดแท้แต่ผู้จัดรายการเห็นว่าเนื้อหาเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับ ความสนใจ ความรู้ หรือมีประโยชน์ต่อผู้ฟังอย่างไร และสิ่งสำคัญคือต้องเน้นที่ความประทับใจมากกว่าแสดงข้อเท็จจริงจนเกินไป

2.2 สารคดีเนื่องในโอกาสพิเศษ (Special occasion feature) เนื้อหา มักจะเกี่ยวกับ งานเทศกาลพิเศษ บุคคลที่น่าสนใจเป็นส่วนใหญ่

2.3 สารคดีเชิงวิเคราะห์ (Analysis documentary) เนื้อหา มักจะเป็นเรื่องการดำรงชีวิตมนุษย์หรือสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่ต้องเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อม และแม้กระทั่งตนเอง ทุก ๆ เรื่อง

2.4 สารคดีลักษณะเชิงข่าว (News documentary) เนื้อหา มักจะมีความเกี่ยวเนื่องมาจากข่าวที่เกิดขึ้นมาแล้ว และมักจะเป็นการสืบหาสาเหตุเรื่องราวความเป็นมาอย่าง

ละเอียด

2.5 สารคดีท่องเที่ยว (Touring feature) เนื้อหาที่เป็นเรื่องการเดินทางไปเที่ยว จะต้องเตรียมตัวอย่างไรบ้าง จะพบเห็นอย่างไรบ้าง สถานที่ท่องเที่ยวประวัติความเป็นมาและสิ่งที่น่าสนใจ ที่น่าเดินทางท่องเที่ยว

3 รายการนิตยสารทางอากาศ (Magazine programme) คือการนำเอารายการต่าง ๆ มารวมกันโดยวางแกนหรือแนว และมีบทเชื่อมรายการให้มีความสัมพันธ์เป็นรายการเดียวกัน ซึ่งก็คล้ายกับนิตยสารทั่วไป ซึ่งมีหลายเรื่องและมีการเขียนหลายรูปแบบคละกันไป เป็นการยืมเอารูปแบบของการเสนอเรื่องราวต่างๆในหนังสือ นิตยสารทั่วไป มาใช้เป็นรูปแบบในการเสนอรายการวิทยุ และเป็นการสนองความต้องการของผู้ฟังที่ไม่ต้องการฟังอะไรยาว ๆ และซ้ำซากจำเจ แต่อยากจะฟังหลายเรื่องคละกันไปในเวลาเดียวกัน

สถานีวิทยุจุฬา ฯ จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2508 เพื่อการเผยแพร่ข่าวราชการของมหาวิทยาลัย และเป็นสื่อกลาง ในการติดต่อระหว่างมหาวิทยาลัย ระหว่างนิสิตปัจจุบันกับนิสิตเก่า นอกจากนั้นยังอำนวยความสะดวก ในการศึกษาของนิสิตแผนกวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า แผนกวิชาสัตวศาสตร์ศึกษาและแผนกวิชาการสื่อสารมวลชน โดยมหาวิทยาลัยจัดสรรเงินงบประมาณสนับสนุน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการ ดำเนินงานของสถานี ฯ ให้ก้าวหน้ามาโดยตลอด ปีพ.ศ. 2520 สถานีวิทยุจุฬา ฯ โอนมาสังกัดงานส่งเสริมและบริการวิชาการกองบริการการศึกษา ฝ่ายวิชาการ

วัตถุประสงค์ (2)

1 เพื่อให้การศึกษาแก่กลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย ในลักษณะของการเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป ความรู้ ทางวิชาการ และเสริมประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2 เพื่อให้ข่าวสาร ข้อคิดเห็นในเหตุการณ์ปัจจุบัน และข้อความรู้ที่เป็นผลงานค้นคว้า ทางวิชาการ เพื่อเป็นการชี้แนะและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาแก่สังคม

3 เพื่อสร้างสัมพันธ์ระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับนิสิตเก่าและนิสิตปัจจุบัน

4 เป็นกลไกในการสร้างภาพพจน์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 เพื่อส่งเสริมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

6 เป็นสถานที่สำหรับการศึกษาและการวิจัย ด้านสื่อสารมวลชนและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
กลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย

1 ประชาชนทั่วไป

2 นิสิตเก่า นิสิตปัจจุบัน และอาจารย์ของจุฬาฯ

3 ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา

ปัจจุบันสถานีวิทยุจุฬาฯ ผลิตรายการวิชาการ ความรู้ทั่วไป สารบันเทิง ข่าวและเพลง สารบันเทิงรวมทั้งหมด 146 รายการต่อสัปดาห์ (ในจำนวนนี้เป็นรายการของศูนย์ผลิตรายการ และอุปกรณ์การศึกษา ฝ่ายการศึกษาต่อเนื่อง 13 รายการต่อสัปดาห์) รายการต่าง ๆ แบ่งได้ดังนี้

1 ข่าวร้อยละ 24.5 เช่น รายการเจาะข่าวเช้านี้ รายการถ่ายทอดข่าว รายการจับกระแสข่าว เป็นต้น

2 วิชาการและความรู้ทั่วไปร้อยละ 48 เช่น รายการจุฬาวิทยานิพนธ์ รายการภาษาอังกฤษ รายการสาระจรรยา เป็นต้น

3 บันเทิงร้อยละ 27.5 เช่น รายการพักเที่ยงกับเสียงเพลงรายการดนตรีแจ๊ส รายการเพลงไทยสากล เป็นต้น

เนื่องการผลิตรายการของสถานีวิทยุจุฬาฯ มีหลายประเภทด้วยกัน นอกจากรายการเพลง ที่จะต้องเปิดเพลงเป็นหลักแล้ว รายการอื่น ๆ ก็มีความจำเป็นที่ต้องใช้เพลงประกอบเพื่อให้รายการ น่าฟังและน่าติดตาม

การใช้เพลงประกอบรายการ มีเป้าหมายอยู่ 4 ประการ (1) คือ

1 แนะนำรายการ เพลงประกอบในที่นี้ หมายถึงเพลงประจำรายการ หรือเพลงแนะนำรายการ (Title หรือ Identification music) เพลงพวกนี้มักจะใช้เพลงบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีล้วนมากกว่าเพลงที่มีนักร้องร้องอยู่ด้วย ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการนำเข้าสู่รายการได้ง่าย ควรเลือกเพลงประจำรายการที่ฟังแล้วรู้สึกสนุกสนาน ตื่นเต้น มีชีวิตชีวาจังหวะเร็วพอสมควร ทั้งนี้เพื่อดึงดูดความสนใจ ผู้ฟังให้ติดตามรายการ

2 คั่นรายการ เพลงประเภทนี้ควรจะมีลีลาแตกต่างจากเพลงประจำรายการพอสมควร และเป็นเพลงบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีล้วน ๆ ไม่มีร้อง สิ่งสำคัญคืออารมณ์ (Mood) ของเพลงของเพลงควรจะเข้ากับ บรรยากาศในท้องเรื่องด้วย ซึ่งจะทำให้ผู้ชมผสมผสานกันดี

3 สร้างบรรยากาศหรือเป็นเนื้อหาส่วนหนึ่งของรายการ การใช้เพลงประกอบคำพูดเรื่องราวต่าง ๆ จะช่วยสร้างบรรยากาศในการฟังได้ดีขึ้น โดยเฉพาะเพลงที่นำมาประกอบนั้นได้เลือกสรร เพื่อให้ตรงกับเรื่องและผู้จัดรายการกำลังพูดและช่วยให้ผู้ฟังสร้างจินตนาการไปกับสิ่งที่เราที่เราพูดได้เร็ว ขึ้น

4 เพื่อเปลี่ยนฉากหรือเปลี่ยนเรื่องราวที่จะพูด บางครั้งการเปลี่ยนเนื้อหาจากเรื่องหนึ่งไปสู่เรื่องหนึ่งอาจจะใช้คำพูดโยงไปหากันได้ แต่บางทีก็ใช้คำพูดเพียงอย่างเดียว อาจทำให้ฟังดูแล้วห้วนเกินไป หรือเปลี่ยนเรื่องเร็วเกินไป จนทำให้ผู้ฟังตามไม่ทัน เพราะฉะนั้น การใช้เพลงประกอบแทรกตรงระหว่างจบคำพูดเรื่องหนึ่ง และกำลังจะพูดต่ออีกเรื่องหนึ่ง เพลงต่าง ๆ ที่นำประกอบควรเลือกสรร เพื่อให้เข้ากับบรรยากาศของฉากต่อไป หรือบางครั้งอาจจะใช้เพลงสองเพลงเปิดติดต่อกัน โดยวิธี ทำครอสเฟด (Cross fade) เพลงที่เปิดแทรกเพื่อแสดง แสดงว่าจบฉากแล้ว เพลงที่สองก็เป็นการเริ่มต้นฉาก ใหม่ โดยวิธีนี้จะทำให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการตามไปได้โดยไม่สะดุดอารมณ์

ประเภทของเพลงที่สถานีวิทยุจุฬาฯใช้ในการจัดรายการ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ๆ คือ

1 เพลงไทย แบ่งออกเป็น

1.1 เพลงไทยสากล

1.1.1 เพลงไทยสากลประเภทร้อง

1.1.2 เพลงไทยสากลประเภทบรรเลง

1.2 เพลงไทยลูกทุ่ง

1.2.1 เพลงลูกทุ่งประเภทร้อง

1.2.2 เพลงลูกทุ่งประเภทบรรเลง

1.3 เพลงไทยเดิม

1.3.1 เพลงไทยเดิมประเภทร้อง

1.3.2 เพลงไทยเดิมประเภทบรรเลง

1.4 เพลงไทยเดิม

1.4.1 เพลงไทยเดิมประยุกต์ประเภทร้อง

1.4.2 เพลงไทยเดิมประยุกต์ประเภทบรรเลง

1.5 เพลงไทยพื้นบ้าน

1.5.1 เพลงไทยพื้นบ้านภาคเหนือ

1.5.1.1 เพลงไทยพื้นบ้านภาคเหนือประเภทร้อง

1.5.1.2 เพลงไทยพื้นบ้านภาคเหนือประเภทบรรเลง

1.5.2 เพลงไทยพื้นบ้านภาคกลาง

- 1.5.2.1 เพลงไทยพื้นบ้านภาคกลางประเภทร้อง
- 1.5.2.2 เพลงไทยพื้นบ้านภาคกลางประเภทบรรเลง
- 1.5.3 เพลงไทยพื้นบ้านภาคอีสาน
 - 1.5.3.1 เพลงไทยพื้นบ้านภาคอีสานประเภทร้อง
 - 1.5.3.2 เพลงไทยพื้นบ้านภาคอีสานประเภทบรรเลง
- 1.5.4 เพลงไทยพื้นบ้านภาคใต้
 - 1.5.4.1 เพลงไทยพื้นบ้านภาคใต้ประเภทร้อง
 - 1.5.4.2 เพลงไทยพื้นบ้านภาคใต้ประเภทบรรเลง

2 เพลงสากล แบ่งออกเป็น

2.1 Classic

2.1.1 Orchestral Music

- 2.1.1.1 Symphony
- 2.1.1.2 Overture
- 2.1.1.3 Concerto
- 2.1.1.4 Suite
- 2.1.1.5 Divertimento
- 2.1.1.6 Serenade
- 2.1.1.7 March
- 2.1.1.8 ฯลฯ

2.1.2 Chamber Music

- 2.1.2.1 Duet
- 2.1.2.2 Trio
- 2.1.2.3 Quartet
- 2.1.2.4 Quintet
- 2.1.2.5 Sonata
- 2.1.2.6 ฯลฯ

2.1.3 Vocal Music

- 2.1.3.1 Lieder
- 2.1.3.2 Opera

2.1.3.3 ฯลฯ

2.1.4 Sacred Music

2.1.4.1 Cantata

2.1.4.2 Requiem

2.1.4.3 Mass

2.1.4.4 Oratorio

2.1.4.5 ฯลฯ

2.2 เพลงยอดนิยม

2.2.1 เพลงยอดนิยมประเภทร้อง

2.2.2 เพลงยอดนิยมประเภทบรรเลง

2.3 เพลงลาติน (Latin)

2.3.1 เพลงลาตินประเภทร้อง

2.3.2 เพลงลาตินประเภทบรรเลง

2.4 เพลงแจ๊ส (Jazz)

2.4.1 เพลงแจ๊สประเภทร้อง

2.4.2 เพลงแจ๊สประเภทบรรเลง

2.5 เพลงร็อก (Rock)

2.5.1 เพลงร็อกประเภทร้อง

2.5.2 เพลงร็อกประเภทบรรเลง

2.6 เพลงโฟล์ค (Folk)

2.6.1 เพลงโฟล์คประเภทร้อง

2.6.2 เพลงโฟล์คประเภทบรรเลง

2.7 เพลงไลท์ (Light)

2.7.1 เพลงไลท์ประเภทร้อง

2.7.2 เพลงไลท์ประเภทบรรเลง

จากการจัดประเภทเพลง จะเห็นได้ว่าเพลงคลาสสิก (Classic) จัดประเภทย่อยแตกต่างจากเพลงกลุ่มเพลงอื่นๆ นอกจากนี้ข้อมูลที่เก็บก็มีความแตกต่างจากเพลงในกลุ่มอื่น ๆ อีกด้วย ในปัจจุบันการเก็บข้อมูลของสถานีวิทยุจุฬาฯ เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบจำนวนแผ่นเสียงและคอมแพคดิสก์เท่านั้น ยังไม่มีการเก็บข้อมูลรายละเอียดที่มากับแผ่นเสียงและคอม-

แพคดิสก์ นอกจากนั้นกลุ่มเพลงคลาสสิกมีการเก็บข้อมูลแยกต่างหากจากเพลงในกลุ่มอื่น ๆ โดยเก็บลักษณะ ของบัตรรายการซึ่งคล้ายกับบัตรรายการที่ใช้ในห้องสมุด แต่บัตรรายการนี้จะมี หัวข้อในการค้นหา ข้อมูลแยกออกเป็น 5 ประเภท คือ

- 1 บัตรประเภทของบทประพันธ์
- 2 บัตรผู้ประพันธ์เพลง
- 3 บัตรความยาวของบทประพันธ์
- 4 บัตรชื่อวงดุริยางค์
- 5 บัตรชื่อผู้อำนวยเพลง

ซึ่งในรายละเอียดของทุกบัตรรายการจะพิมพ์ข้อมูลเหมือน ๆ กันได้แก่

- 1 หมายเลขแผ่นเสียงหรือคอมแพคดิสก์
- 2 ประเภทของบทประพันธ์
- 3 ผู้ประพันธ์เพลง
- 4 ปีเกิดและปีเสียชีวิตของผู้ประพันธ์เพลง
- 5 ความยาวของบทประพันธ์
- 6 ชื่อบทประพันธ์
- 7 ชื่อผู้เล่นดนตรีแนวเดี่ยว
- 8 ชื่อวงดุริยางค์
- 9 ชื่อผู้อำนวยเพลง

DGG	SYMPHONY	Bruckner, Anton
419 083-2	81:22	(1824-1896)
3 movements		
Symphony no.9 in D minor		
Berlin Philharmonic Orchestra / Herbert von Karajan		
1.61:22 2.Symphony 3.Berlin Philharmonic Orchestra		
4.H. V. Karajan		

รูปที่ 2.1 แสดงบัตรรายการเพลงคลาสสิก

ในการจัดรายการเพลงโดยทั่วไป นักจัดรายการจะต้องจัดแนวเพลงที่ประเภทของเพลงทำนอง คำร้องใกล้เคียงกันอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน และเลือกเปิดเพลงที่มีความยาวเพลงเหมาะสมกับเวลาของรายการ

ขั้นตอนการจัดรายการ มีดังนี้

- 1 คัดเลือกจดหมายที่ขอเพลง เนื่องจากมีจดหมายหลายประเภทด้วยกันเช่น จดหมายที่แนะนำรายการ วิจารณ์ ดี ชม และจดหมายขอเพลง
- 2 เรียงจดหมายตามลำดับวันที่ขอเพลง และจดหมายที่ส่งมาถึงสถานีวิทยุ ฯ ก่อน
- 3 คัดเลือกเพลงที่จะออกอากาศในแต่ละช่วง
- 4 คัดเลือกแผ่นเสียงหรือคอมแพคดิสก์ตามอักษรชื่อผู้ร้อง
- 5 เรียงลำดับแผ่นเสียงตามทำนอง และแนวเพลงที่ใกล้เคียงกัน ในขั้นตอนนี้บางครั้ง ถ้านักจัดรายการไม่คุ้นเคยกับเพลงที่จัด จะต้องลองเปิดเพลงฟังก่อนที่จะจัดรายการ ซึ่งต้องใช้เวลาพอสมควร

6 เปิดเพลง

ขั้นตอนการจัดรายการดังรูปที่ 2.2

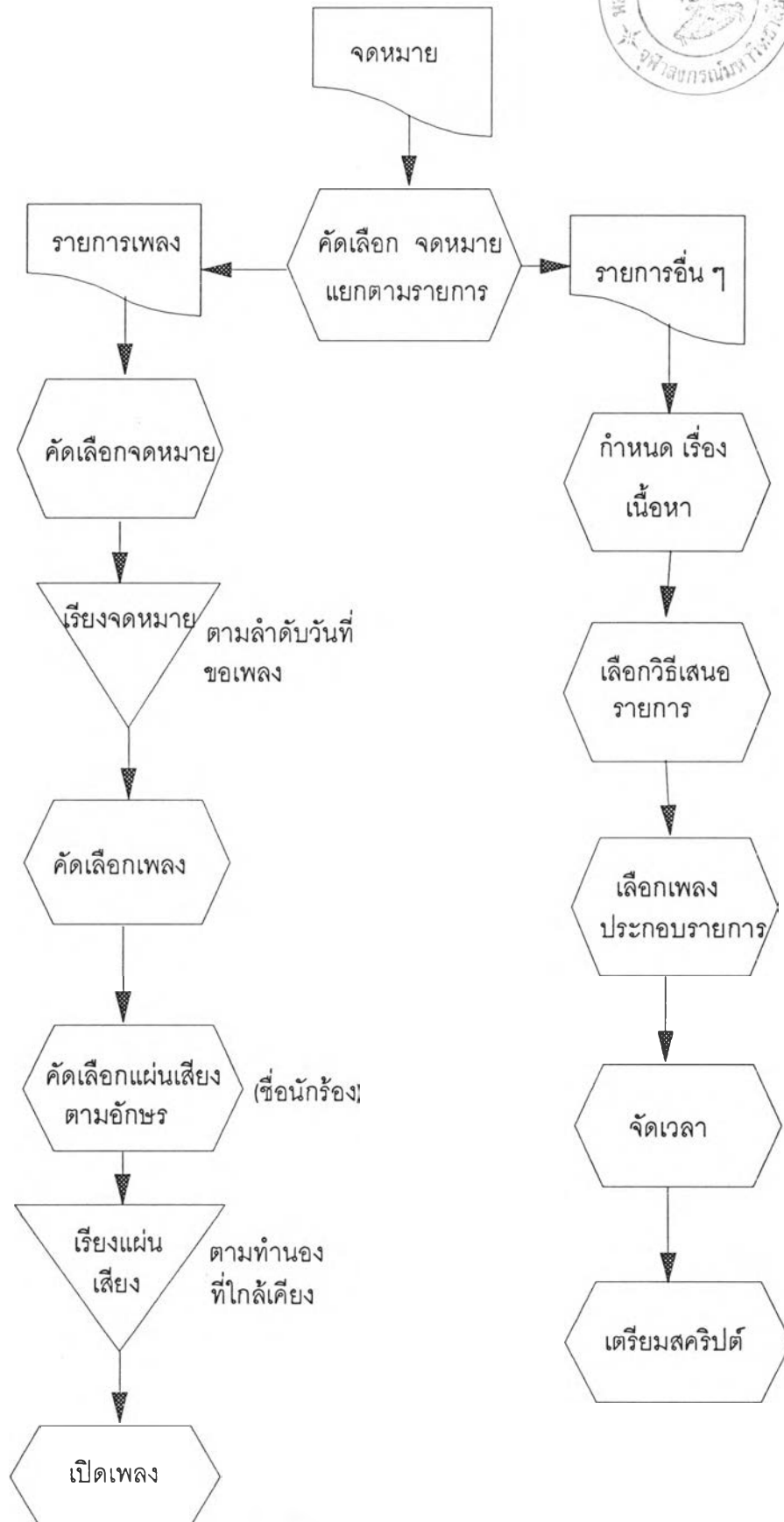
ความต้องการในระบบข้อมูลที่จัดเก็บด้วยระบบคอมพิวเตอร์

1 ข้อมูลที่ต้องการเก็บในกลุ่มของเพลงคลาสสิก

- 1.1 หมายเลขแผ่นเสียงหรือหมายเลขคอมแพคดิสก์
- 1.2 ประเภทของบทประพันธ์ (Type of composition)
- 1.3 ชื่อบทประพันธ์ (Title) เช่น Symphony no.5 in F major, Op.68 "Pastoral"
- 1.4 ผู้ประพันธ์ (Composer)
- 1.5 ความยาวของบทประพันธ์ (ชั่วโมง: นาที : วินาที)
- 1.6 วงออร์เคสตราที่บรรเลง (Ensemble) หรือผู้เล่นดนตรีแนวเดี่ยว (Soloist)
- 1.7 ผู้ร้องเดี่ยว
- 1.8 ผู้อำนวยการเพลง (Conductor)
- 1.9 เครื่องดนตรี

1.1 ข้อมูลพิเศษ (ถ้ามี) ใช้เป็นบทวิทยุประกอบการจัดรายการ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของผู้ประพันธ์ หรือใช้เครื่องดนตรีใด เป็นต้น

- 1.11 รูปภาพปกแผ่นเสียงหรือภาพประกอบที่มากับคอมแพคดิสก์ เหตุที่เก็บรูป

รูปที่ 2.2 ขั้นตอนการจัดรายการ

ภาพเนื่องจากชื่อบทประพันธ์ และรายละเอียดบางอย่างเกี่ยวกับบทประพันธ์ที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาเยอรมัน เป็นต้น

1.12 หมายเลขที่เก็บแผ่นเสียงและคอมแพคดิสก์

2 ข้อมูลที่ต้องการเก็บในกลุ่มของเพลงประเภทอื่นๆ

2.1 หมายเลขแผ่นเสียงหรือหมายเลขคอมแพคดิสก์

2.2 ประเภทของเพลง

2.3 ชื่อเพลง

2.4 ผู้ประพันธ์คำร้อง

2.5 ผู้เรียบเรียงดนตรี

2.6 ความยาวของเพลง (ชั่วโมง: นาที : วินาที)

2.7 ชื่อวงดนตรี หรือ ชื่อผู้เล่นดนตรี

2.7 ผู้ร้อง

2.8 หมายเลขที่เก็บแผ่นเสียงและคอมแพคดิสก์

3 ข้อมูลที่ต้องการเรียกค้นในกลุ่มของเพลง คลาสสิก ได้แก่

3.1 เกี่ยวกับประเภทของบทประพันธ์

3.1.1 สามารถให้รายชื่อบทประพันธ์ประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทั้งหมดได้ เช่น เลือกประเภท Symphony สามารถแสดงรายชื่อบทประพันธ์ ชื่อผู้ประพันธ์ และความยาวของบทของบทประพันธ์ เรียงตามอักษรแรกของชื่อผู้ประพันธ์

3.1.2 สามารถให้รายชื่อบทประพันธ์ประเภทใดประเภทหนึ่งของผู้ประพันธ์เฉพาะท่านได้ พร้อมความยาวของบทประพันธ์ โดยเรียงลำดับผลงานการประพันธ์ เช่น เลือกประเภท Piano Concerto ผู้ประพันธ์ชื่อ Mozart สามารถแสดงรายชื่อบทประพันธ์ ความยาวของบทประพันธ์ เรียงตามลำดับผลงานการประพันธ์

3.1.3 สามารถให้รายชื่อบทประพันธ์ประเภทใดประเภทหนึ่ง เรียงลำดับตามความยาวของบทประพันธ์จากมากไปน้อย

3.2 เกี่ยวกับบทประพันธ์

3.2.1 สามารถให้รายละเอียดทั้งหมดของบทประพันธ์ใดบทประพันธ์หนึ่ง เช่น หมายเลขคอมแพคดิสก์ ความยาวของบทประพันธ์ วงที่บรรเลง ผู้เล่นดนตรี หรือผู้ร้องเดี่ยว ผู้อำนวยการเพลงข้อมูลพิเศษ (ถ้ามี)

3.2.2 สามารถให้บทวิทียุของบทประพันธ์ใดบทประพันธ์หนึ่งได้

3.3 เกี่ยวกับผู้ประพันธ์

3.3.1 สามารถให้รายชื่อบทประพันธ์ทั้งหมดของผู้ประพันธ์ท่านใดท่านหนึ่ง ความยาวของบทประพันธ์ โดยแบ่งกลุ่มตามประเภทบทประพันธ์ แต่ละประเภทเรียงตามลำดับผลงานการประพันธ์

3.4 เกี่ยวกับความยาวของบทประพันธ์

3.4.1 สามารถให้รายชื่อบทประพันธ์ประเภทใดประเภทหนึ่ง ที่อยู่ในช่วงความยาวของบทประพันธ์ที่กำหนดให้ เช่น ให้รายชื่อบทประพันธ์ประเภท Violin Concerto ที่มีความยาวของบทประพันธ์ระหว่าง 20-21 นาที โดยเรียงตามลำดับเวลาจากน้อยไปหามาก

3.5 เกี่ยวกับวงที่บรรเลง ผู้เล่นดนตรีแนวเดี่ยว ผู้ร้อง หรือ ผู้อำนวยการเพลง

3.5.1 สามารถให้รายชื่อบทประพันธ์ที่วง Orchestra วงใดวงหนึ่งเล่นพร้อม ทั้งแสดงชื่อผู้อำนวยการเพลง โดยรวมตามกลุ่มประเภทของบทประพันธ์ แต่ละกลุ่มเรียงตามลำดับชื่อผู้ประพันธ์ พร้อมทั้งความยาวของบทประพันธ์

3.5.2 สามารถให้รายชื่อบทประพันธ์ทั้งหมดที่ผู้เล่นดนตรีแนวเดี่ยวท่านใดท่านหนึ่งเล่น โดยรวมกลุ่มตามประเภทของบทประพันธ์ แต่ละกลุ่มประเภทเรียงตามลำดับชื่อผู้ประพันธ์ พร้อมทั้งความยาวของบทประพันธ์

3.5.3 สามารถให้รายชื่อบทประพันธ์ทั้งหมด ที่ผู้อำนวยการเพลงท่านใดท่านหนึ่งพร้อมทั้งชื่อวง Orchestra และความยาวของบทประพันธ์ โดยรวมกลุ่มตามประเภทของบทประพันธ์ แต่ละกลุ่มประเภทจัดเรียงตามลำดับชื่อผู้ประพันธ์

3.6 เกี่ยวกับข้อมูลพิเศษ

3.6.1 สามารถให้รายชื่อบทประพันธ์ที่มีข้อมูลพิเศษต่าง ๆ เช่น บันทึกเสียงเป็นระบบ Mono เป็นการบันทึกครั้งสำคัญจากประวัติศาสตร์ เป็นการบรรเลงพิเศษด้วยเครื่องดนตรียุคโบราณเป็นการบรรเลงที่มีผู้ประพันธ์ควบคุมวงด้วยตนเอง ฯลฯ

3.6.2 สามารถแสดงรูปภาพ พร้อมทั้งหมายเลขแผ่นเสียง หรือคอมแพคดิสก์

4 ข้อมูลที่ต้องการเรียกค้นในกลุ่มของเพลงประเภทอื่น ๆ ได้แก่

4.1 เกี่ยวกับประเภทของเพลง

4.1.1 สามารถให้รายชื่อเพลงประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทั้งหมดได้ พร้อมทั้งแสดงชื่อผู้ร้อง ผู้แต่งคำร้อง ผู้เรียบเรียงดนตรี ความยาวเพลง โดยเรียงตามอักษรของชื่อผู้ร้อง

4.1.2 สามารถให้รายชื่อเพลงประเภทใดประเภทหนึ่งของผู้แต่งคำร้อง เฉพาะท่านได้พร้อมความยาวเพลง โดยเรียงลำดับผลงานการประพันธ์

4.1.3 สามารถให้รายชื่อเพลงประเภทใดประเภทหนึ่ง เรียงลำดับตาม ความยาวเพลงจากมากไปน้อย

4.2 เกี่ยวกับชื่อเพลง

4.2.1 สามารถให้รายละเอียดทั้งหมดของเพลงใดเพลงหนึ่ง เช่น หมายเลขคอมแพคดิสก์ ความยาวเพลง วงที่บรรเลง ผู้เล่นดนตรีหรือผู้ร้อง เป็นต้น

4.3 เกี่ยวกับผู้แต่งคำร้อง หรือ ผู้เรียบเรียงดนตรี

4.3.1 สามารถให้รายชื่อเพลงทั้งหมดของผู้แต่งคำร้อง หรือผู้เรียบเรียง ดนตรีท่านใดท่านหนึ่งโดยแบ่งกลุ่มตามประเภทของเพลง แต่ละประเภทเรียงตามผลงาน การประพันธ์ และเรียงตามอักษรของชื่อเพลง

4.4 เกี่ยวกับความยาวเพลง

4.4.1 สามารถให้รายชื่อเพลงประเภทใดประเภทหนึ่ง ที่อยู่ในช่วงความ ยาวเพลงที่กำหนดให้ โดยเรียงตามลำดับความยาวเพลงจากน้อยไปหามาก

4.5 เกี่ยวกับผู้ร้อง

4.5.1 สามารถให้รายชื่อเพลงทั้งหมดที่ผู้ร้องท่านใดท่านหนึ่งร้อง พร้อมทั้งแสดงชื่อ แต่งคำร้อง ผู้เรียบเรียงดนตรี และความยาวเพลง

4.6 เกี่ยวกับวงดนตรี หรือ ผู้เล่นดนตรี

4.6.1 สามารถให้รายชื่อเพลงทั้งหมดที่วงดนตรีวงใดวงหนึ่งเล่นพร้อม ทั้งแสดงชื่อผู้แต่งคำร้อง ผู้เรียบเรียงดนตรี และความยาวเพลง

นอกจากนี้ระบบข้อมูลของเพลงทั้ง 2 ประเภทยังสามารถบอกถึงจำนวนของแผ่นเสียง และคอมแพคดิสก์ แต่ละประเภทเป็นแผ่นซำชุดหรือไม่ และแผ่นซำชุดเป็นจำนวนเท่าไร